

Herb MiG Ostrzeszów

Miasto i Gmina **Ostrzeszów**
Geneza i stosowanie Herbu

Spis treści

04 Ustanowienie
05 Historyczne modyfikacje

10 Wersja podstawowa
12 Pochodzenie x
13 Pole ochronne
14 Wymiarowanie
15 Dozwolone modyfikacje
18 Niedozwolone modyfikacje

20 Barwy podstawowe

22 Przykładowe użycie

01

geneza znaku

ustanowienie

Herb Ostrzeszowa prawdopodobnie został ustanowiony podczas lokacji miasta przez króla Ludwika Węgierskiego (1370-1382). Wtedy został określony jego kształt i wizerunek. Ostrzeszów, jako miasto królewskie na prawach magdeburskich, zachowało regułę wizerunku herbowego dla miast królewskich, według której na tarczy heraldycznej umieszczano orła z godła państwowego w całości lub wyrażonego w części. Dla herbu Ostrzeszowa przyjęto niecałego orła z godła państwowego, lecz jego głowę z szyją (w niektórych okresach przedstawiano orła w całości). Ślad ten zachował się do dzisiaj w pieczęci z 1511 r. na dokumencie podatku czopowego (dzisiejsza akcyza alkoholowa).

historyczne modyfikacje

Wizerunki herbu miasta Ostrzeszowa, przy zachowaniu podstawowych akcentów, były tworzone przez lata według osobistych wizji grafików w formach przez nich stosowanych. Ostrzeszowski regionalista, Pan Władysław Graf (1923-2020), na podstawie różnych dotąd wydanych publikacji dotyczących herbów miast polskich, artykułów prasowych i pism okolicznościowych oraz opisów kronikarskich, dokonał próby odtworzenia herbów ostrzeszowskich, które były używane na przestrzeni od XIV w. po czasy dzisiejsze (patrz str. 6). Używane do 1919 roku rozrysował osobiście, a późniejsze są kopiowane z różnych archiwaliów lub Uchwał Rady Miejskiej Ostrzeszowa.

Rada miasta Ostrzeszowa na posiedzeniu 8 marca 1922 r. jednogłośnie podjęła uchwałę, na mocy której powrócono do koncepcji herbu z XIV w., wzorując się na pieczęci umieszczonej na dokumencie z 1511 r. (najstarszy znany dokument z pieczęcią przedstawiającą herb miasta) i mając na względzie wizerunek orła białego z herbu państwowego. Ministerstwo Spraw Wewnętrznych w drodze dekretu z dnia 27 maja 1922 r. nadało miastu prawo używania herbu. W okresie XX-lecia międzywojennego ostrzeszowski herb ulegał drobnym korektom plastycznym. Zarządzeniem Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 3 października 1936 roku w sprawie zatwierdzenia Herbu miasta Ostrzeszów (Monitor Polski nr 241, poz.421) opisano obowiązujący wówczas wzór w następujący sposób: „**W polu czerwonym ukoronowana głowa (z szczyją) orła srebrnego zwrócona w prawo o dziobie złotym bez języka; wokół głowy trzy gwiazdy sześciopromienne w rozstrój – dwie u czola tarczy, jedna w dole, korona i gwiazdy – złote**”. Opis ten zachowuje aktualność do dziś.

01

02

03

04

05

06

07

08

09

10

11

- 01 XIV wiek – głowa białego orła z godła państwowego w koronie z krzyżem. Trzy gwiazdki symbolizują przyległe do miasta miejscowości: Siedlików, Zajączki, Mechnice.
- 02 XVII wiek – pieczęć wójtowska – dlatego tylko głowa orła białego bez korony i gwiazdek
- 03 XVIII wiek – pieczęć przechowywana w Muzeum Narodowym w Warszawie. Głowa orła w koronie bez krzyża. Zamiast gwiazdek u dołu tarczy herbowej dwie skrzyżowane gałązki. U góry tarczy data 1785.
- 04 XIX wiek – czasy Księstwa Warszawskiego (1807-1815). Cały orzeł biały w koronie z krzyżem, siedzący na murze po prawej stronie wieży fortecznej.
- 05 XIX wiek – czasy Prus Południowych – jako wyraz niewoli orzeł cały i czarny w koronie bez krzyża, siedzący na murze po lewej stronie wieży fortecznej. Tłok pieczęci znajduje się w Państwowym Archiwum w Poznaniu. Na tarczy heraldycznej brak gwiazdek.
- 06 XIX wiek – dla zaakcentowania dominacji władzy pruskiej nad miastem Schildberg (Ostrzeszów) na piersi orła pruskiego umieszczono literę "F" jako inicjał panującego w Prusach Fryderyka. U góry tarczy herbowej umieszczono dwie gwiazdki.
- 07 1912 rok – herb Ostrzeszowa ze znakiem "F" na piersi czarnego orła ustanowiony przez władzę pruską, został nieznacznie zmieniony przez dodanie litery "R". Ówczesny magistrat pruski na posiedzeniu w dniu 21 marca 1912r. uwidoczniał litery stanowiące inicjały "FR" (Fridericus Rex – Fryderyk Król), co miało podkreślić niemieckość miasta, mimo większej liczebnie ludności polskiej zamieszkałej w Ostrzeszowie.
- 08 1919 rok – po odzyskaniu niepodległości Polski wzorowano się początkowo (od wiosny 1919r.) na pieczęci z okresu zaboru pruskiego, ustawiając jednak na murze orła białego w koronie z krzyżem.
- 09 1922 rok – Rada Miejska Ostrzeszowa 8 marca 1922 r. jednogłośnie uchwaliła przywrócenie herbu z XIV w.
- 10 Takim herbem posługiwano się na okolicznościowych drukach i planszach oraz czołówce "Gazety Ostrzeszowskiej", aż do wybuchu II wojny światowej oraz po jej zakończeniu.
- 11 Herb narysowany przez artystę-grafika Zenona Januszewskiego, zamieszczony w książce Mariana Gumowskiego pt. „Herby miast polskich” (Wydawnictwo „Arkady”, Warszawa 1960 r.)

W okresie PRL-u we wzorze herbu wprowadzano nieuprawnione modyfikacje. W roku 1966 projektujący banknoty artysta-grafik Andrzej Heidrich, dla celów wydawniczych, zaprojektował herb miasta Ostrzeszowa znacznie odbiegający od pierwotnych wersji graficznych (wizualizacja korony, zmieniona tarcza herbowa).

Ustawa o samorządzie gminnym z 8 marca 1990 r. dała przedstawicielom społeczności lokalnej możliwość zdecydowania – po konsultacji z Polskim Towarzystwem Heraldycznym, a od 1999 r. z Komisją Heraldyczną działającą przy ministrze spraw wewnętrznych i administracji - o wyborze własnego herbu. Rada Miejska Ostrzeszów I kadencji samorządu uchwałą Nr V/31/90 i V/32/90 z dnia 27 września 1990 r. w sprawie ochrony Herbu i barw Miasta i Gminy Ostrzeszów, postanowiła ściśle określić i zastrzec wzór oraz warunki używania herbu i barw. Ważnym dokumentem jest załącznik, projekt herbu jako wzorzec, według określonych zasad proporcji kształtu i kolorów zgodnymi z zasadami heraldyki. Na zlecenie Urzędu Miasta i Gminy wzorcową postać graficzną herbu wraz z opisem szczegółowym w lutym 1991 roku wykonał pan Czesław Bojszcak.

02

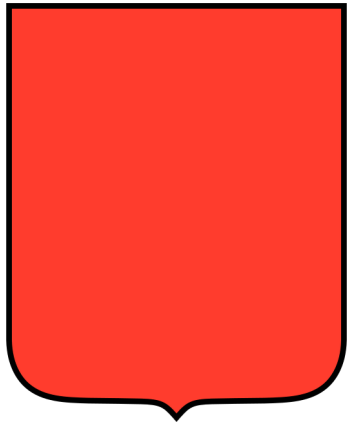
projekt znaku

wersja podstawowa

Wzorcową i aktualną postać herbu MiG Ostrzeszów to głowa orła białego ze złotą koroną i trzema gwiazdami, umieszczonymi na czerwonej tarczy. Każdy z elementów wykończony jest obrysem w kolorze czarnym.

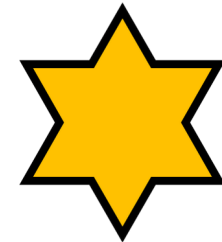
Tarcza

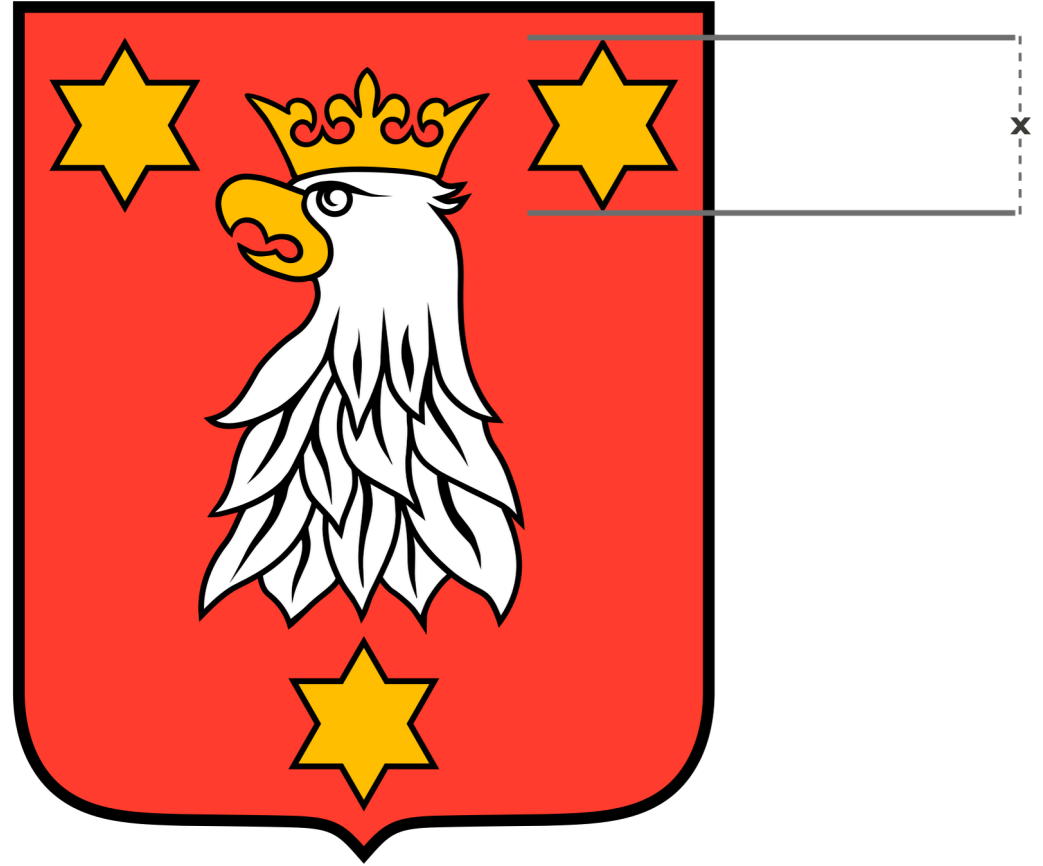
Orzeł

Gwiazda

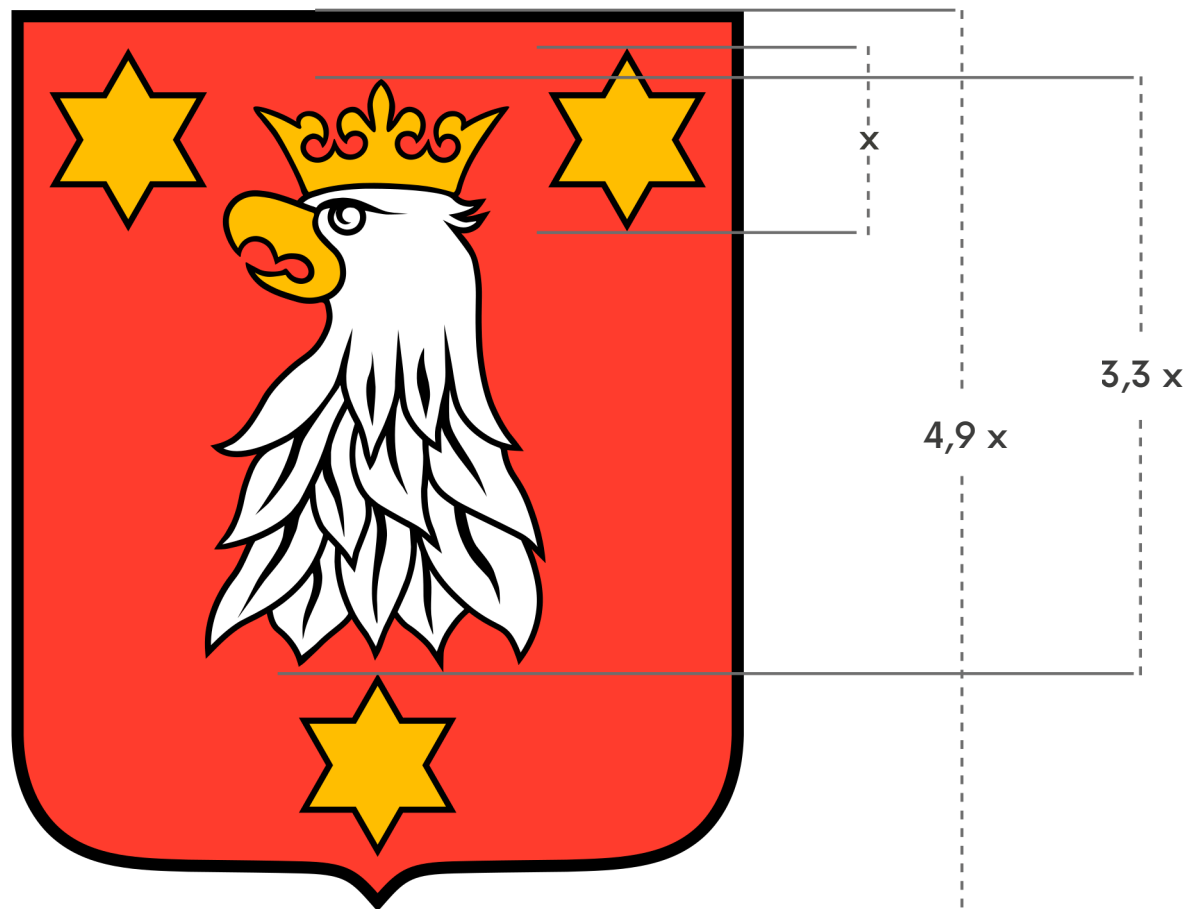
pochodzenie x

pole ochronne

wymiarowanie

dozwolone modyfikacje znaku

Użycie znaku dopuszcza jego modyfikacje do wersji achromatycznej, zarówno w pozytywie, jak i negatywie. Znak może być stosowany na białym jak i na czarnym tle, jak również na jednolitych tłach spoza palety kolorów podstawowych w zależności od szczegółowości i nasycenia tła. Wąsko rozbudowana modyfikacja projektu ma na celu ochronę jego podstawowej wersji, jako formalnego znaku miasta i gminy o wysokiej randze prawnej i historycznej.

wersja: negtyw

wersja: pozytyw

niedozwolone modyfikacje znaku

Niedozwolonym jest używanie znaku bez zgody na jego wykorzystanie. Nie wolno zmieniać jego kolorów, w tym także nasycenia i ostrości.

Użyty znak powinien zostać pobrany z wiarygodnego źródła w odpowiedniej jakości. Nie wolno skalować znaku nieproporcjonalnie do ustalonej wielkości.

niedozwolone modyfikacje

nieproporcjonalne skalowanie

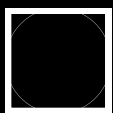
zmiana barw

słaba jakość pliku

03

barwy

C: 9 M: 36 Y: 95 K: 2
R: 226 G: 165 B: 44
#1238

C: 11 M: 56 Y: 87 K: 5
R: 221 G: 127 B: 57
#D37F39

C: 98 M: 80 Y: 28 K: 13
R: 26 G: 68 B: 118
#1A4476

C: 82 M: 37 Y: 19 K: 1
R: 31 G: 133 B: 173
#1F85AD

*Barwami podstawowymi pełnej identyfikacji są czerwony, żółty, biały i czarny.
Zabronionym jest używanie znaku w innych kolorach, w tym w pochodnych barw podstawowych.
Pochodne kolorów powinny być natomiast eksponowane w grafikach towarzyszących, szczególnie
jako tło znaku, w celu uspoźnienia identyfikacji.*

04

**przykładowe
użycie**

Lorem Ipsum!

Lorem ipsum dolor sit amet, consectetur adipiscing elit. Cras at condimentum erat. Sed dictum malesuada ullamcorper. Nulla rhoncus sit amet lectus in hendrerit. Aliquam eu libero diam. Maecenas a venenatis sapien, eu varius est. Aenean efficitur luctus mi quis commodo. Morbi odio libero, molestie quis venenatis eget, varius ac elit. Cras eu ligula et ante rutrum ultrices. Phasellus commodo ultrices elit, faucibus egestas sapien rutrum sit amet.

Opracowanie: Urząd MiG Ostrzeszów // 2025